

Asia	Koulumäen erityiskoulun toiminnan päättyminen
Asiasta päättävä taho	Kasvun ja oppimisen lautakunta
Valmistelija(t)	Juha Nurmi, perusopetuksen johtaja, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö Leena Lakovaara, Espoonlahden perusopetuksen aluepäällikkö, suomenkielisen opetuksen tulosyksikkö Jemina Sirviö, oppilasasioiden asiantuntija, suomenkielisen opetuksen tulosyksikkö Merivuokko Gould, suunnittelija, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö Venla Valkama, koulutussuunnittelija, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö
Päivämäärä	7.2.2022 (9.3.2022)
Muut valmisteluun osallistuneet	Tero Penttinen, talousasiantuntija, kasvun ja oppimisen toimiala Terhi Pippuri, opiskeluhuollon päällikkö, kasvun ja oppimisen toimiala Marika Tuominen, viestinnänasiantuntija, suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikkö
Lyhyt kuvaus arvioitava-asiasta	Espoossa toimivien erityiskoulujen tilannetta on tarkasteltu osana tilankäyttösuunnitelmaa vuosille 2018-2027. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan 18.4.2018 hyväksymään tilankäyttösuunnitelmaan on sisällytetty periaate, jonka mukaan kouluverkkoa kehitetään siten, että erityisluokilla opiskelevilla oppilaille on mahdollisuus integroitua omien edellytystensä mukaisesti yleisopetukseen. Tilankäyttösuunnitelmassa on esitetty, että Koulumäen erityiskoulu yhdistettäisiin Espoonlahden yläkoulun kanssa vuonna 2021. Tästä suunnitelmasta on sittemmin luovuttu. Valtuuston 19.10.2020 hyväksymän Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman mukaisesti Espoossa pyritään suurempiin kouluyksiköihin ja pienemmistä kouluyksiköistä luovutaan. Nyt arvioitavana on Koulumäen erityiskoulun toiminnan päättyminen 31.7.2024. Arvioinnissa on tarkasteltu opetuslainsäädännön ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lisäksi seuraavia selvityksiä/näkemyksiä: - Perusopetuksen palveluverkon kehittämisperiaatteet - Koulumäen koulun henkilöstökokouksessa 9.2.2022 esitetyt näkemykset - Koulumäen koulun oppilaille 15.–16.2.2022 toteutetun kyselyn tulokset Arviointia täydennetään vielä oppilaiden huoltajille ja alueen asukkaille 9.3.2022 järjestetyssä tilaisuudessa esitettyjen näkemysten perusteella. Koulumäen erityiskoulun johtokunnalle, henkilöstölle ja oppilaskunnalle sekä Espoon nuorisovaltuustolle ja vammaisasiamiehelle on varattu tilaisuus antaa oma lausuntonsa 17.3.2022 mennessä.

	Nykytila	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
Asukkaat ja palvelut	Koulumäen erityiskoulu sijaitsee Espoonlahden oppilasalueella. Koulussa toimii seitsemän kaupunkitasoisesti muodostettua erityisluokkaa laaja-alaisia oppimisen erityisvaikeuksia omaaville oppilaille ja autismin kirjon oppilaille. Oppilaat ohjautuvat kouluun samoin periaattein, kuin muihinkin Espoon peruskouluissa toimiviin kaupunkitasoisesti muodostettuihin erityisluokkiin. Oppilaita on 62 vuosiluokilla 1, 3 ja 5-9. Laaja-alaisia oppimisen erityisvaikeuksia omaavia oppilaita on 51 ja autismin kirjon oppilaita on 11. Oppilaat asuvat eri puolilla Espoota. Oppilaat oppilasalueittain: - Espoonlahti 34 - Keski- ja Pohjois-Espoo 12 - Läntinen Leppävaara 1 - Matinkylä-Olari 14 - Tapiola 1 Osalla oppilaista koulumatkat ovat pitkiä. Oppilaista 45/62 on koulumatkaetus (julkisen liikenteen matkakortti ja/tai tilauskuljetus). Oppilastuntemus on hyvä. Toimintakulttuuri on rakennettu erityisen tuen järjestämisen näkökulmasta, oppilaiden koulupolun tukeminen ja nivelvaiheen ohjaus toiselle asteelle on toimivaa. Oppimisympäristö ja luokkatilat vastaavat pienryhmäopetuksen tarpeita, eriyttämistiloja on riittävästi. Joustavat ryhmittelyt ja erilaiset pedagogiset oppilaiden edun mukaisten ratkaisut ovat toteutettavissa rajallisesti. Valinnaisainetarjonta on suppea ja valinnaisuuden toteuttaminen haastavaa. Koulussa ei ole yleisopetuksen opetusryhmiä. Oppilailla ei näin ollen ole mahdollisuutta integroitua yleisopetuksen opetusryhmään omien edellytystensä mukaisesti.	Koulumäen koulun toiminta päättyy. Oppilaat sijoittuvat kaupunkitasoisesti muodostettuihin jo toimiviin laaja-alaisia oppimisen erityisvaikeuksia omaavien oppilaiden erityisluokille (tällä hetkellä: Rastaala, Pohjois-Tapiola, Ruusutorppa ja Viherlaakso) sekä autististen oppilaiden erityisluokille (tällä hetkellä: Karhusuo, Kilonpuisto, Niittykumpu, Mankkaa > siirtyvät syksyllä 2022 Pohjois-Tapiolaan, Saunalahti). Erityisluokat osoitetaan mahdollisuuksien mukaan oppilaiden asuinpaikkojen mukaisilta oppilasalueilta. Oppilaiden ohjautumista tarkastellaan ennen koulun toiminnan päättymistä jo erityisen tuen tarkistamispäätösten yhteydessä 2. ja 6. luokalla. Mahdollisista uusista perustettavista erityisluokista päätetään lautakunnassa vuosittaisen oppilaaksioton yhteydessä. Osalla oppilaista koulumatkat lyhenevät. Koulumatkaetuutta koskevat tarpeet säilynevät kuitenkin entisellään koulusta riippumatta. Osalla oppilaista palvelut ovat saatavilla oman asuinpaikkansa mukaisella oppilasalueella. Oppilaiden oikeus tarvitsemaansa tukeen ja yksilöllisiin ratkaisuihin toteutuu edelleen. Oppilaille syntyy mahdollisuus integroitua yleisopetuksen opetusryhmiin omien edellytystensä mukaisesti. Joustavan ryhmittelyn ja erilaisten oppilaiden edun mukaisten pedagogisten ratkaisujen toteuttaminen paranee. Oppilaiden erityisen tuen järjestämistä ja tukitoimia sekä apuvälineitä koskevat ratkaisut tehdään oppilaskohtaisten erityisen tuen tarkistamispäätösten yhteydessä, kuten ennenkin. Koulumatkaetuutta koskevat päätökset tehdään samoin perustein, kuin ennenkin. Koulumäen koulun oppilaille toteutettuun kyselyyn vastasi 51/62. Kyselyn perusteella oppilaat suhtautuvat luokalle tuleviin uusiin oppilaisiin hyvin (ka 3,61). Myös suhtautuminen uuteen kouluun siirtymiseen on hyvä (ka 3,64). Kyselyn asteikko 1-5: 1 = En tykkää ollenkaan, 2 = En tykkää, 3 = En osaa sanoa, 4 = Tykkään, 5 = Tykkään tosi paljon. Oppilaiden avoimiin kysymyksiin antamista vastauksista käy ilmi, että unelmien koulu sijaitsi lähellä, olisi iso, rauhallinen ja hiljainen. Osa oppilaista on ilmaissut unelmiensa kouluksi jonkin Espoon peruskouluista.	Koulumäen koulun toiminta jatkuu. Koulun toiminnan jatkuessa tilanne on nykytilan kaltainen. Oppilaiden oikeus tarvitsemaansa tukeen toteutuu. Oppilaiden oikeus opiskella yleisopetuksen opetusryhmässä omien edellytystensä mukaisesti ei sen sijaan toteudu. Koulumäen koulun oppilaille toteutettuun kyselyyn vastasi 51/62. Kyselyn perusteella oppilaat suhtautuvat nykyiseen kouluun neutraalisti tai hieman kielteisesti (ka 2,94) ja kokevat koulumatkan neutraalina tai hyvänä (ka 3,30). Kyselyn asteikko 1-5: 1 = En tykkää ollenkaan, 2 = En tykkää, 3 = En osaa sanoa, 4 = Tykkään, 5 = Tykkään tosi paljon. Oppilaiden avoimiin kysymyksiin antamista vastauksista käy ilmi, että mukavinta koulussa on esim. liikunta, matematiikka, tekninen työ, kotitalous ja äidinkieli. Ikävintä koulussa on sen sijaan sen pienuus ja oppilasmäärän vähäisyys sekä yksittäiset oppiaineet, kuten tekstiilityö, kuvaamataito, ympäristöoppi. Oppiaineisiin liittyvät vastaukset voivat kuitenkin kohdistua yleisesti koulunkäyntiin eivätkä välttämättä juuri Koulumäen kouluun.

	Nykytila	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
Johtaminen ja resurssit	Koulumäen koulua johtaa Espoonlahden koulun rehtori. Rehtori on Koulumäen koulussa 1 päivää/vko. Vakinaista henkilöstöä Koulumäessä on 17 (8 opettajaa, 6 koulunkäyntiavustajaa ja 3 erityiskoulunkäyntiavustajaa. Lisäksi koulussa työskentelee Seuren kautta palkattua avustajapalveluhenkilöstöä. Koulun henkilöstöllä on pedagogista erityisosaamista ja pitkä kokemus erityisen tuen oppilaiden opettamisesta. Pedagoginen kehittämistyö on haastavaa. Opettajat ovat mukana monessa eri kehittämissyhmässä, mikä lisää kuormittuneisuutta ja vähentää mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhön. Kuraattoripalvelua on saatavilla 1 pvä/vko. Psykologipalvelua on saatavilla 28.3.2022 lukien 1 pvää/vko (sitä ennen 0). Koulussa ei ole erillistä laaja-alaisen erityisopettajan vakanssia. Terveystoiminnan palvelua on saatavilla 2 pvä/vko. Oppilaskohtaiset kustannukset ovat 18 128 €/oppilas/vuosi. 21 oppilaalla on koulumatkaetuutena tilauskuljetus (Espoonlahden oppilasalueella asuvat oppilaat 3024,00 €/oppilas/lukuvuosi ja muilla oppilasalueilla asuvat oppilaat 3704,40 €/oppilas/lukuvuosi). Tilauskuljetuksessa olevista kahdella on henkilökohtainen kuljetus 10 584 €/oppilas/lukuvuosi. Kahdeksan oppilaan kuljetuskustannukset ohjautuvat vammaispalveluihin mukaan lukien toinen henkilökohtaisessa kuljetuksessa oleva oppilas. Yhdellä oppilaalla on koulumatkaetuutena julkisen liikenteen matkakortti ja tilauskuljetus 2139,20 €/oppilas/lukuvuosi.	Koulumäen koulun toiminta päättyy. Koulussa työskentelevän vakinaisen koulun henkilöstön palvelussuhde on turvattu. Sijoituskoulu muuttuu, sijoitus tapahtuu avointen virkojen/tehtävien puitteissa. Henkilöstön erityisosaamista voidaan hyödyntää jatkossakin. Pedagoginen johtaminen vahvistuu, kun rehtori (esihenkilö) on paikalla päivittäin. Oppilashuoltopalvelut ovat saatavilla useamman kerran viikossa eli palveluiden saatavuus paranee. Koulumäen koulun lakkauttamisesta saatavat kustannussäästöt ovat vuosittain 284 055 € - Kiinteistökulut 284 055 € (vuokrat 251 175 € + siivous 32 880 €) Henkilöstökuluista ei säästöjä. Koulumatkakustannuksissa ei ole saatavissa säästöä, sillä oppilaiden koulumatkaetuutta koskevat tarpeet säilynevät entisellään koulusta riippumatta. Pitkällä tähtäimellä säästöä todennäköisesti syntyy, koska koulupaikat pyritään mahdollisuuksien mukaan osoittamaan omalta oppilasalueelta.	Koulumäen koulun toiminta jatkuu. Toiminnan jatkuessa tilanne on nykytilan kaltaisen eikä saatavissa ole säästöjä.

Kestävä kehitys ja elinvoima	Nykytila	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
	Koulumäen koulun toiminta ei edistä kaikilta osin Espoon arvojen ja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. - Oppilaista 28/62 käy koulua muussa kuin oman asuinpaikkansa mukaisella oppilasalueella sijaitsevassa koulussa. - Palvelut eivät ole kaikkien oppilaiden kohdalla saatavissa omalla oppilasalueella.	Koulumäen koulun toiminta päättyy. Osalla oppilaista on mahdollisuus käydä koulua ja saada palveluita oman asuinpaikkansa mukaisella oppilasalueella.	Koulumäen koulun toiminta jatkuu. Toiminnan jatkuessa tilanne on nykytilan kaltainen.

	Nykytila	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
Johtopäätökset	Perusopetuslain 17 §:ssä säädetyn mukaan erityinen tuki järjestetään oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset huomioon ottaen muun opetuksen yhteydessä tai osittain tai kokonaan erityisluokalla tai muussa soveltuvassa paikassa. Opetuksessa voidaan hyödyntää erilaisia perusopetuksen opetussuunnitelmaan kirjattuja pedagogisia ratkaisuja. Yksilöllisiä opetusjärjestelyjä voidaan toteuttaa tarvittaessa myös perusopetuslain 18 §:n nojalla. Koulumäen erityiskoulu tarjoaa laadukasta erityisopetusta. Koulussa on paljon erityisosaamista ja opetus on laadukasta. Koulumäen koulun, kuten muidenkin Espoon peruskoulujen tehtävänä on järjestää erityistä tukea opetuslainsäädännön ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetuksen järjestäminen nykyisellä tavalla ei kuitenkaan mahdollista oppilaiden erityisen tuen järjestämistä yleisopetuksen ryhmässä eikä joustavaa ryhmittelyä ja erilaisten pedagogisten ratkaisujen toteuttamista riittävästi.	Koulumäen koulun toiminta päättyy. Toiminnan päättymisestä saatavat pedagogiset ja oppilaiden hyvinvointia edistävien palveluiden paranemisesta syntyvät hyödyt ovat suuremmat kuin koulun erillisenä pienenä erityiskouluna toimimisesta saatavat hyödyt. Toiminnan päättymisestä on saatavissa myös vuosittain kustannussäästöjä. Aluepäällikkö ja muu tulosyksikön johto tukee henkilökuntaa muutostoiminnan keinoin sekä huolehtii kouluyhteisöjen hyvinvoinnin edellytysten toteutumisesta.	Koulumäen koulun toiminta jatkuu. Toiminnan jatkuminen nykyisellään ei ole pedagogisesti perusteltua eikä talouden näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Toiminnan jatkuessa ei ole saatavissa kustannussäästöjä.

Päätösehdotus	Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että 1. Koulumäen koulun toiminta päättyy 31.7.2024. Oppilaat sijoittuvat kaupunkitasoisesti muodostettuihin kaupungissa jo toimiviin erityisluokkiin. Erityisluokat osoitetaan mahdollisuuksien mukaan oppilaiden asuinpaikkojen mukaisilta oppilasalueilta. Mahdollisista uusista perustettavista erityisluokista päätetään lautakunnassa erikseen. 2. Koulumäen koulun johtokunta lakkaa 31.7.2024.
Päätösaikataulu	30.3.2022
Vaikutusten seuranta	Perusopetuksen johtaja Juha Nurmi Espoonlahden perusopetuksen aluepäällikkö Leena Lakovaara